

ÚRAD PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
Odbor sociálnych vecí a rodiny
Jána Bottu č. 4, 917 01 Trnava

Váš list/zo dňa

Naša značka

Vybavuje/linka

Trnava

Vec: Striedavá osobná starostlivosť – upozornenie

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Vás ako kolízny opatrovník ustanovený príslušným okresným súdom v zmysle §31 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákona o rodine“), v súvislosti so striedavou osobnou starostlivosťou, navrhnutou upozorňuje na nasledovné:

Pri úprave výkonu rodičovských práv a povinností je najdôležitejšie zachovať právo dieťaťa na udržovanie rovnocenného vzťahu s obidvoma rodičmi. V zmysle § 24 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Striedavá osobná starostlivosť je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na základe ktorej súd zverí dieťa do starostlivosti striedavo obom rodičom na presne stanovené časové obdobie opakovane a zároveň upraví ďalšie rodičovské práva a povinnosti počas trvania striedavej osobnej starostlivosti.

Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. K dosiahnutiu dohody môže byť využitá mediácia ako proces, v ktorom nezainteresovaná tretia strana - mediátor - pomáha účastníkom sporu nájsť vzájomne prijateľné riešenie ich sporu. Mediácia je dobrovoľná a tiež dôverná. Mediátor je nestranná tretia osoba, ktorá v procese mediácie uľahčuje komunikáciu medzi stranami sporu, pomáha vytvoriť bezpečné prostredie, v ktorom môžu zúčastnené strany otvorene prediskutovať svoj spor pri vzájomnom rešpektovaní odlišností a názorov druhej strany, a napomáha stranám vzájomne pochopiť prečo spor vznikol, hľadať a rozvíjať alternatívy riešenia s cieľom dosiahnuť vzájomne akceptovateľnú dohodu. Zoznam mediátorov a mediálnych centier je uverejnený na stránke Ministerstva spravodlivosti SR: www.justice.gov.sk

Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

V zmysle § 31 Zákona o rodine - žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len "kolízny opatrovník"). Súd spravidla za kolízneho opatrovníka ustanoví

príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately) podľa miestnej príslušnosti maloletého dieťaťa, kde sa dieťa zdržuje, resp. kde má dieťa svoje bydlisko na základe dohody rodičov alebo iných rozhodujúcich skutočností. Kolízny opatrovník, aj keď nie je účastníkom konania, v konaní pred súdom má postavenie účastníka konania. Postavenie účastníka konania ho oprávňuje k tomu, že v priebehu konania sa kolízny opatrovník zúčastňuje na pojednávaníach a má právo sa vyjadrovať ku všetkým skutočnostiam, ktoré vyšli v konaní najavo, má právo navrhnúť ďalšie dokazovanie, a taktiež navrhuje súdu, ako má vo veci rozhodnúť s prihliadnutím na záujem dieťaťa a názor dieťaťa k prejednávanej veci, ktorý súdu prezentuje. Skutočnosti dôležité pre konanie môže kolízny opatrovník zisťovať priamo, napr. v škole, ktorú dieťa navštevuje, alebo u pediatra a podobne, prípadne môže odporučiť súdu, aby takéto skutočnosti zabezpečil vo svojej pôsobnosti. K procesným právam kolízneho opatrovníka patrí aj právo podať voči rozhodnutiu súdu odvolanie. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

V súlade s článkom 12 Dohovoru o právach dieťaťa, s ustanovením § 43 ods.1 Zákona o rodine a v zmysle § 100 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadriť ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho dotýkajú. Názoru dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť. V zmysle zákona o rodine v konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má dieťa právo byť vypočuté. Vypočutie dieťaťa je tak jedným z práv dieťaťa, ktoré treba mať na zreteli pri zabezpečovaní ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Súd zisťuje názor dieťaťa spravidla prostredníctvom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Kolízny opatrovník zisťuje názor dieťaťa výhradne z vlastného podnetu, alebo na dožiadanie súdu. Rodičia nemajú právo uložiť kolíznemu opatrovníkovi zisťovať názor dieťaťa.

Rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti má vplyv na poberanie štátnych sociálnych dávok, na poskytovanie dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, na výplatu peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, na uplatnenie daňového bonusu a pod. Vzhľadom na uvedené je potrebné, aby sa rodičia v prípade striedavej osobnej starostlivosti zaoberali aj otázkou, ktorý z nich si uplatní aké nároky, prípadne akým spôsobom si postúpia alikvotné finančné čiastky. S výsledkami dohody je potrebné oboznámiť kolízneho opatrovníka, ktorý oznámi uvedené skutočnosti súdu ako súčasť vyjadrenia sa ku konaniu, či už v písomnej alebo ústnej podobe. Kolízny opatrovník rovnako informuje súd aj o skutočnosti, ak sa rodičia na týchto skutočnostiach dohodnúť nevedia.

Z dôvodu urýchlenia celého procesu Vám Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava ponúka možnosť spolupráce pri riešení predmetných otázok súvisiacich so striedavou osobnou starostlivosťou, ako aj pri spisovaní dohody o uvedenom, a to prostredníctvom pracovníkov oddelenia SPODaSK, prípadne pracovníkov referátu poradensko-psychologických služieb.

Mgr. Šléšková – psychológ tel. č. 033 24 40 616
Mgr. Paveleková – poradca tel. č. 033 24 40 617
PhDr. Kubičková – poradca tel. č. 033 24 40 615.

Uvedené činnosti ako aj poradenstvo s tým súvisiace sú poskytované bezplatne.

Mgr. Alena Kelešiová
vedúca oddelenia sociálnoprávnej
ochrany detí a sociálnej kurately

Telefón
033/2440601

Fax
033/5521016

IČO
37847562